

Grondwettelijk Hof

**Arrest nr. 87/2026
van 9 juli 2026
Rolnummer : 8516**

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 88, eerste lid, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 13 oktober 2023 « tot bepaling van de specifieke regels over de pacht », gesteld door de Vrederechter van het kanton Lokeren.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters Joséphine Moerman en Pierre Nihoul, en de rechters Thierry Giet, Yasmine Kherbache, Danny Pieters, Sabine de Bethune en Magali Plovie, bijgestaan door griffier Nicolas Dupont, onder voorzitterschap van voorzitter Joséphine Moerman,

wijst na beraad het volgende arrest :

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij vonnis van 22 juli 2025, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 28 juli 2025, heeft de Vrederechter van het kanton Lokeren de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 88, lid 1 van het Decreet van 13 oktober 2023 tot bepaling van de specifieke regels over de pacht (verkort weergegeven als Pachtdecreet) de artikelen 10 en 11 van de Grondwet of wordt op een buitensporige wijze afbreuk gedaan aan het vertrouwensbeginsel doordat het Pachtdecreet, waaronder het in onderhavig geding ingeroepen artikel 43, onmiddellijk van toepassing is op pachtovereenkomsten die tot stand gekomen zijn vóór de inwerkingtreding van het Pachtdecreet ? ».

Memories zijn ingediend door :

- Maria Van Acker en Vièra Gentier, bijgestaan en vertegenwoordigd door mr. Frederik Haentjens, advocaat bij de balie te Dendermonde;

- André De Backer en Elise Van Dooren, bijgestaan en vertegenwoordigd door mr. Godfried De Smedt en mr. Anne-Marie Laureys, advocaten bij de balie te Dendermonde;

- de Vlaamse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door mr. Steve Ronse en mr. Thomas Quintens, advocaten bij de balie van West-Vlaanderen.

Memories van antwoord zijn ingediend door :

- Maria Van Acker en Vièra Gentier;
- de Vlaamse Regering.

Bij beschikking van 20 mei 2026 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers Sabine de Bethune en Thierry Giet te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen was, dat geen terechtzitting zou worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek om te worden gehoord, zou hebben ingediend, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten na die termijn zouden worden gesloten en de zaak in beraad zou worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

De eisers voor het verwijzende rechtscollege zijn elk eigenaar van een perceel landbouwgrond. Sinds 1985 verpachten zij hun percelen aan de verweerder voor het verwijzende rechtscollege.

Op 4 juli 2024 hebben de eisers voor het verwijzende rechtscollege, na een mislukte poging tot verzoening op 6 juni 2024, de verweerder voor datzelfde rechtscollege gedagvaard om de ontbinding van de pachtovereenkomst te verkrijgen. Volgens hen schiet die laatste ernstig tekort in de verplichting om de percelen als een voorzichtig en redelijk persoon te exploiteren en nemen zijn activiteiten niet langer de vorm aan van een bedrijfsmatige exploitatie.

De verweerder voor het verwijzende rechtscollege betwist dat hij tekort is geschoten in zijn verplichtingen. Daarnaast wijst hij erop dat de pacht, zoals meegedeeld op de verzoeningszitting van 6 juni 2024, vanaf 1 juni 2024 is overgedragen aan zijn echtgenote, de vrijwillig tussenkomende partij voor het verwijzende rechtscollege, aangezien hij pensioengerechtigd was geworden.

Bij zijn vonnis van 22 juli 2025 stelt het verwijzende rechtscollege vast dat onder de wet van 4 november 1969 « tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen » de pachtoverdracht aan de echtgenote onderworpen was aan de toestemming van de verpachter. Vervolgens stelt het verwijzende rechtscollege evenwel vast dat het decreet van het Vlaamse Gewest van 13 oktober 2023 « tot bepaling van de specifieke regels over de pacht », krachtens artikel 88, eerste lid, ervan, van toepassing is op de in het geding zijnde pachtoverdracht. Krachtens artikel 43 van dat decreet is de pachtoverdracht aan de echtgenote zonder toestemming van de verpachter wel mogelijk. Vooraleer verder uitspraak te doen, acht de Vrederechter het noodzakelijk om de hiervoor weergegeven prejudiciële vraag te stellen aan het Hof.

III. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van het nut van de prejudiciële vraag

A.1. De Vlaamse Regering voert aan dat de prejudiciële vraag geen antwoord behoeft omdat het antwoord erop niet nuttig is voor de oplossing van het bodemgeschil. Zij wijst erop dat in het bodemgeschil eveneens wordt aangevoerd dat de pachtoverdracht krachtens artikel 45 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 13 oktober 2023 « tot bepaling van de specifieke regels over de pacht » (hierna : het decreet van 13 oktober 2023) niet tegenwerpelijk is, aangezien die overdracht niet ter kennis is gebracht van de verpachters. Indien het verwijzende rechtscollege dat standpunt volgt, is de prejudiciële vraag niet nuttig.

A.2. De eisers voor het verwijzende rechtscollege zijn van oordeel dat het antwoord op de prejudiciële vraag wel degelijk nuttig kan zijn. Zij wijzen erop dat het verwijzende rechtscollege nog geen uitspraak heeft gedaan over het middel dat betrekking heeft op artikel 45 van het decreet van 13 oktober 2023, en dat de verweerder en de vrijwillig tussenkomende partij voor dat rechtscollege betwisten dat die bepaling in het bodemgeschil van toepassing is. Daarnaast merken zij op dat het verwijzende rechtscollege uitdrukkelijk heeft geoordeeld dat de prejudiciële vraag noodzakelijk is.

Ten gronde

A.3. De eisers voor het verwijzende rechtscollege merken allereerst op dat de decreetgever in artikel 88, eerste lid, van het decreet van 13 oktober 2023 zonder enige motivering is afgeweken van het beginsel dat nieuwe wetgeving niet van toepassing is op reeds gesloten overeenkomsten.

Vervolgens zetten de eisers voor het verwijzende rechtscollege uiteen dat die afwijking de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en het vertrouwensbeginsel schendt. Volgens hen geeft artikel 88, eerste lid, van het decreet van 13 oktober 2023 aanleiding tot een identieke behandeling van, enerzijds, verpachters met een pachtovereenkomst gesloten vóór de inwerkingtreding van het decreet van 13 oktober 2023 en, anderzijds, verpachters met een pachtovereenkomst gesloten na die inwerkingtreding, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat. Daarnaast miskent die bepaling de rechtmatige verwachtingen van de eerste categorie van verpachters, zonder dat er een dwingende reden van algemeen belang voorhanden is. De onmiddellijke toepassing van het decreet van 13 oktober 2023 leidt ertoe dat de pacht plots, op grond van artikel 43 van dat decreet, zonder toestemming kan worden overgedragen aan de echtgenote van de pachter, terwijl zulks bij het sluiten van de overeenkomst niet mogelijk was. Op dat ogenblik was de echtgenote immers niet opgenomen in de lijst van begunstigden aan wie de pacht zonder het akkoord van de verpachter kan worden overgedragen. Dat betrof geen vergetelheid en verpachters konden daarmee rekening houden bij het sluiten van de overeenkomst.

Het feit dat het Hof bij zijn arrest nr. 31/2025 van 20 februari 2025 (ECLI:BE:GHCC:2025:ARR.031) geen ongrondwettigheid heeft vastgesteld, leidt volgens de eisers voor het verwijzende rechtscollege niet tot een andere conclusie. Dat arrest heeft betrekking op een andere situatie, namelijk die waarin de pachtovereenkomst was opgezegd vóór de inwerkingtreding van het decreet van 13 oktober 2023.

A.4. De verweerder en de vrijwillig tussenkomende partij voor het verwijzende rechtscollege zijn van mening dat artikel 88, eerste lid, van het decreet van 13 oktober 2023 de in de prejudiciële vraag vermelde toetsingsnormen niet schendt. Zij wijzen erop dat inzake overeenkomsten als algemene regel geldt dat de oude wet van toepassing blijft op lopende overeenkomsten tenzij de nieuwe wet van openbare orde of dwingend recht is, of uitdrukkelijk de toepassing ervan oplegt op de lopende overeenkomsten. Aangezien artikel 43 van het decreet van 13 oktober 2023 van dwingend recht is, heeft de decreetgever aldus niets anders gedaan dan de algemene regel toepassen.

Voorts voeren de verweerder en de vrijwillig tussenkomende partij voor het verwijzende rechtscollege aan dat het decreet van 13 oktober 2023, wat de pachtoverdracht aan de echtgenoot of echtgenote betreft, slechts een vergetelheid heeft rechtgezet. In de wet van 4 november 1969 « tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen » (hierna : de Pachtwet) werden verschillende lijsten van bevoorrechte familieleden gebruikt. Zonder dat daarvoor enige verantwoording bestond, ontbraken de echtgenoot en de echtgenote in de lijst van personen aan wie zonder akkoord

de pacht kan worden overgedragen. Die wijziging kan bovendien niet los worden gezien van de algemene doelstelling van de decreetgever, namelijk een nieuw evenwicht vinden tussen de belangen van de pachter en die van de verpachter, en tussen de bescherming van de landbouwer als pachter en de realisatie van natuur en bos.

Ten aanzien van die doelstellingen en het hoofdzakelijke doel van de pachtwetgeving, namelijk de stabiliteit en het voortbestaan van de landbouwbedrijven bevorderen, is het volgens hen redelijk verantwoord dat artikel 43 van het decreet van 13 oktober 2023, zoals de meeste andere bepalingen van dat decreet, onmiddellijk van toepassing is op lopende pachtovereenkomsten. Zo niet, zou de oude regeling nog lang naast de nieuwe blijven bestaan met als gevolg dat de onduidelijkheden en ongelijkheden verbonden aan die oude regeling in stand zouden worden gehouden.

A.5. De Vlaamse Regering voert eveneens aan dat artikel 88, eerste lid, van het decreet van 13 oktober 2023 grondwettig is. Zij merkt op dat het gebrek aan vermelding van bepaalde familieleden in een aantal bepalingen van de Pachtwet, zoals de echtgenoot en de echtgenote in artikel 34 van de Pachtwet, een vergetelheid betrof die niet kon worden verantwoord. De decreetgever heeft zulks met het decreet van 13 oktober 2023 rechtgezet, door te voorzien in één definitie van bevoorrechte familieleden, die ook de echtgenoot en de echtgenote vermeldt. Op die manier heeft de decreetgever de pacht ook « samenlevingsneutraal » gemaakt.

Volgens de Vlaamse Regering streeft de decreetgever aldus een legitieme doelstelling na, namelijk het rechtzetten van een anomalie. In het licht van die doelstelling is het redelijk verantwoord dat de pacht zonder toestemming van de verpachter kan worden overgedragen aan de echtgenoot of de echtgenote, ook al dateert de pachtovereenkomst van vóór de inwerkingtreding van het decreet van 13 oktober 2023.

- B -

B.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op de werking in de tijd van het decreet van het Vlaamse Gewest van 13 oktober 2023 « tot bepaling van de specifieke regels over de pacht » (hierna : het decreet van 13 oktober 2023).

B.2. Het decreet van 13 oktober 2023 hervormt de regels die in het Vlaamse Gewest van toepassing zijn op de pacht. De krachtlijnen van de hervorming zijn « een betere toegang tot grond voor actieve landbouwers, modernisering van de wetgeving, meer transparantie en rechtszekerheid, een evenwicht tussen landbouw en natuur en een billijk evenwicht tussen de rechten van de pachter en verpachter » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2022-2023, nr. 1475/7, p. 6).

B.3. Het in het geding zijnde artikel 88, eerste lid, van het decreet van 13 oktober 2023 bepaalt :

« Dit decreet treedt in werking op 1 november 2023 en is eveneens van toepassing op overeenkomsten die werden gesloten vóór de datum van inwerkingtreding van dit decreet en die niet werden opgezegd ».

B.4.1. De prejudiciële vraag vermeldt daarnaast artikel 43 van het decreet van 13 oktober 2023, dat in een uitzondering voorziet op het in artikel 39 van hetzelfde decreet bepaalde verbod op pachtoverdracht zonder schriftelijke toestemming van de verpachter. Het bepaalt :

« De pachter kan zonder toestemming van de verpachter zijn pacht volledig overdragen aan een of meer bevoorrechte familieleden.

De overnemer treedt in alle rechten en verplichtingen die uit de pacht voortvloeien, maar de overdrager blijft met de overnemer hoofdelijk gehouden tot de verplichtingen die uit de pacht zijn ontstaan ».

B.4.2. Artikel 45, eerste lid, van hetzelfde decreet bepaalt :

« Als de pachter de pacht overdraagt aan een of meer bevoorrechte familieleden ontstaat van rechtswege pachtvernieuwing als aan al de hiernavolgende [voorwaarden] is voldaan :

1° de pachter of zijn rechtverkrijgenden geeft kennis van de overdracht binnen drie maanden na de ingenottreding van die overnemer of overnemers;

2° de verpachter tekent geen geldig verklaard verzet aan;

3° er is geen geldige opzegging gegeven ».

B.4.3. De bevoorrechte familieleden zijn, krachtens artikel 3, 3°, van hetzelfde decreet :

« a) de echtgenoot of echtgenote;

b) de wettelijk samenwonende;

c) de afstammelingen of geadopteerde kinderen en hun echtgenoten of wettelijk samenwonenden;

d) de afstammelingen of geadopteerde kinderen van de echtgenoot, echtgenote of wettelijk samenwonende en hun echtgenoten of wettelijk samenwonenden; ».

Echtgenoten en wettelijk samenwonenden worden in artikel 3, 4° en 14°, van hetzelfde decreet gedefinieerd als respectievelijk « de gehuwden, vermeld in artikel 143 van het Burgerlijk Wetboek, die gedurende een ononderbroken periode van minstens twee jaar gehuwd zijn, behoudens bijzondere omstandigheden » en « de wettelijk samenwonenden, vermeld in artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek, die gedurende een ononderbroken periode van minstens twee jaar samenwonen, behoudens bijzondere omstandigheden ».

B.5.1. Ook de wet van 4 november 1969 « tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen » (hierna : de Pachtwet), die door artikel 87, 2°, van het decreet van 13 oktober 2023 is opgeheven voor het Vlaamse Gewest, voorzag in artikel 34 ervan in de mogelijkheid om de pacht zonder toestemming van de verpachter over te dragen aan bepaalde familieleden. Krachtens die bepaling bestond die mogelijkheid evenwel uitsluitend voor overdrachten door de pachter aan « zijn afstammelingen of aangenomen kinderen of aan die van zijn echtgenoot of van de echtgenoten van de voormelde afstammelingen of aangenomen kinderen ».

B.5.2. Het decreet van 13 oktober 2023 heeft de lijst met begunstigden uitgebreid door te verwijzen naar het vooraf gedefinieerde begrip « bevoorrechte familieleden », dat een ruimere groep familieleden omvat.

De parlementaire voorbereiding vermeldt met betrekking tot dat begrip :

« Er wordt ook een definitie opgenomen van de ‘ bevoorrechte familieleden ’. Op die manier wordt de opsomming uit de verschillende artikelen van de wet gehaald, waardoor de tekst beter leesbaar wordt. De Pachtwet heeft in bepaalde gevallen de dichtste familieleden en aanverwanten van de pachter en de verpachter willen bevoordelen. In de Pachtwet gaat het niet steeds over dezelfde personen, terwijl een goede verantwoording daarvoor ontbreekt. De inhoud van dat begrip wordt met de invoering van de definitie in de volledige tekst op dezelfde wijze toegepast. Artikelen waarin voordien geen sprake was van bepaalde personen door een loutere vergetelheid, zullen voortaan van toepassing zijn op de volledige categorie van bevoorrechte familieleden, zoals die opgesomd zijn in het nieuwe artikel » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2022-2023, nr. 1475/1, p. 4);

« De pachtwetgeving wordt aan de maatschappelijke realiteit aangepast door de introductie van het begrip ‘ wettelijk samenwonenden ’ » (*ibid.*).

B.6.1. Het verwijzende rechtscollege vraagt het Hof of artikel 88, eerste lid, van het decreet van 13 oktober 2023 bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het vertrouwensbeginsel, in zoverre het decreet van 13 oktober 2023, waaronder artikel 43 ervan, onmiddellijk van toepassing is op pachtovereenkomsten die tot stand zijn gekomen vóór de inwerkingtreding van hetzelfde decreet.

B.6.2. Uit de motivering van de verwijzingsbeslissing blijkt dat het verwijzende rechtscollege meer bepaald wenst te vernemen of de onmiddellijke toepassing van artikel 43

van het decreet van 13 oktober 2023 zonder redelijke verantwoording een identieke behandeling in het leven roept van verpachters, naargelang hun pachtovereenkomst werd gesloten vóór of na de inwerkingtreding van dat decreet, dan wel op buitensporige wijze afbreuk doet aan het vertrouwensbeginsel ten aanzien van de verpachters van wie de pachtovereenkomst werd gesloten vóór de inwerkingtreding van het voormelde decreet, in zoverre zij niet langer dienen in te stemmen met de overdracht van de pacht aan de echtgenoot of echtgenote van de pachter.

B.6.3. Het Hof beperkt zijn onderzoek in die zin.

B.7.1. In de regel komt het het verwijzende rechtscollege toe te oordelen of het antwoord op de prejudiciële vraag nuttig is voor het oplossen van het geschil. Alleen indien dat klaarblijkelijk niet het geval is, kan het Hof beslissen dat de vraag geen antwoord behoeft.

B.7.2. Het verwijzende rechtscollege dient zich uit te spreken over de vraag of een pacht die was aangegaan onder de Pachtwet, op een geldige en aan de verpachters tegenwerpelijke wijze is overgedragen aan de echtgenote van de pachter, zonder dat de verpachters daarmee hebben ingestemd.

Aangezien de toestemming van de verpachter, voor een overdracht aan de echtgenote, geen vereiste is in het decreet van 13 oktober 2023 maar wel in de Pachtwet, is de prejudiciële vraag niet kennelijk onnuttig voor de beslechting van het bodemgeschil. Alleen in geval van een ontkennend antwoord op de prejudiciële vraag kan de pachtoverdracht aan de echtgenote plaatsvinden zonder toestemming van de verpachter. Het feit dat het verwijzende rechtscollege in dat geval op vordering van de eisers voor datzelfde rechtscollege alsnog zou kunnen oordelen dat de overdracht bij gebrek aan kennisgeving niet tegenwerpeijk is, doet niet anders besluiten.

B.8. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet waarborgen het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie sluit niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Dat beginsel verzet zich overigens

ertegen dat categorieën van personen die zich ten aanzien van de betwiste maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.9. Het staat in beginsel aan de wetgever om, wanneer hij beslist nieuwe regelgeving in te voeren, te beoordelen of het noodzakelijk of opportuun is die beleidswijziging vergezeld te doen gaan van overgangsmaatregelen. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie wordt slechts geschonden indien de overgangsregeling of de ontstentenis daarvan tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan.

Dat laatste is het geval wanneer de rechtmatige verwachtingen van een bepaalde categorie van personen worden geschonden zonder dat een dwingende reden van algemeen belang voorhanden is die het ontbreken van een te hunnen voordele ingestelde overgangsregeling kan verantwoorden. Het vertrouwensbeginsel is nauw verbonden met het rechtszekerheidsbeginsel, dat de wetgever verbiedt om zonder objectieve en redelijke verantwoording afbreuk te doen aan het belang van de rechtsonderhorigen om in staat te zijn de rechtsgevolgen van hun handelingen te voorzien.

B.10. Krachtens de algemene principes van het overgangsrecht inzake overeenkomsten blijft de oude wet van toepassing op overeenkomsten gesloten vóór de datum van inwerkingtreding van de nieuwe wet, tenzij de nieuwe wet van openbare orde of dwingend recht is of uitdrukkelijk de toepassing voorschrijft op de lopende overeenkomsten (Cass., 4 februari 2021, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210204.1F.2; 24 juni 2019, ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190624.2).

Het staat evenwel aan het Hof om te onderzoeken of de inwerkingtreding van een nieuwe wetsbepaling volgens die algemene principes bestaanbaar is met de in de prejudiciële vraag vermelde toetsingsnormen.

B.11. De decreetgever heeft de groep begunstigden aan wie de pacht zonder toestemming van de verpachter kan worden overgedragen, verruimd door in artikel 43 van het decreet van 13 oktober 2023 te verwijzen naar het in artikel 3, 3°, van hetzelfde decreet gedefinieerde begrip « bevoorrechte familieleden ». Dat begrip omvat meer categorieën van personen dan diegenen die waren opgesomd in artikel 34 van de Pachtwet.

Uit de in B.5.2 vermelde parlementaire voorbereiding blijkt dat de decreetgever daarmee beoogde de leesbaarheid te vergroten, een einde te maken aan de situatie waarin niet steeds dezelfde familieleden worden bevoordeeld in de pachtwetgeving, en de pachtwetgeving aan te passen aan de maatschappelijke realiteit.

B.12. Ten aanzien van die doelstellingen is het redelijk verantwoord dat artikel 43 van het decreet van 13 oktober 2023 eveneens van toepassing is op pachtovereenkomsten die vóór de datum van inwerkingtreding van dat decreet zijn gesloten en die nog niet waren opgezegd. De decreetgever vermocht te oordelen dat het noodzakelijk was om de verschillen in behandeling waarvoor volgens hem geen redelijke verantwoording bestaat, niet in stand te houden wat de lopende pachtovereenkomsten betreft. De verruiming van de groep van familieleden aan wie de pacht zonder toestemming van de verpachter kan worden overgedragen, draagt bovendien bij tot de verwezenlijking van de ruimere doelstelling van de pachtwetgeving om de stabiliteit en het voortbestaan van landbouwbedrijven te garanderen. Meer in het algemeen kennen pachtovereenkomsten in beginsel een lange duurtijd en laat de onmiddellijke toepassing van het decreet van 13 oktober 2023 toe te vermijden dat gedurende een lange periode verschillende wettelijke regelingen van toepassing blijven op de pacht in het Vlaamse Gewest, hetgeen de duidelijkheid voor de pachters en de verpachters ten goede komt.

B.13. Tot slot doet de ontstentenis van een overgangsregeling te dezen niet op onevenredige wijze afbreuk aan de gewettigde verwachtingen van de verpachters met een pachtovereenkomst gesloten vóór de datum van inwerkingtreding van het decreet van 13 oktober 2023. De bijkomende mogelijkheid voor de pachter om de pacht zonder toestemming van de verpachter over te dragen aan zijn echtgenoot, terwijl een dergelijke

overdracht voordien, krachtens artikel 34 van de Pachtwet, reeds mogelijk was aan de « afstammelingen of aangenomen kinderen [van de pachter] of aan die van zijn echtgenoot of van de echtgenoten van de voormelde afstammelingen of aangenomen kinderen », kan niet worden geacht het initiële contractuele evenwicht substantieel te wijzigen. Bovendien blijft de overdrager met de overnemer hoofdelijk gehouden tot de verplichtingen die uit de pacht zijn ontstaan (artikel 43, tweede lid, van het decreet van 13 oktober 2023), behoudens indien de overdracht tijdig ter kennis wordt gebracht van de verpachter, hetgeen die laatste de mogelijkheid biedt verzet aan te tekenen (artikelen 45 tot 47 van hetzelfde decreet).

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 88, eerste lid, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 13 oktober 2023 « tot bepaling van de specifieke regels over de pacht » schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het vertrouwensbeginsel.

Aldus gewezen in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 9 juli 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Nicolas Dupont

Joséphine Moerman